

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

21.04.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Българска национална телевизия

✓ Спорните моменти в новия Закон за адвокатурата

Ще бъде разбит монополът на нотариусите или адвокатите ще изземат монопола – две взаимни обвинения, които като тема има Законът за адвокатурата. Затова попитахме гостите в студиото на "Денят започва" има ли война за клиенти.

Според Красимир Катранджиев, председател на Нотариалната камара, борбата не е за клиенти и не е между нотариуси и адвокати. Принципното становище на Нотариалната камара е, че исканите промени са изключително несъстоятелни, незаконосъобразни и противоконституционни и те се отнасят до няколко текста, които целят обръщане на правната система с главата надолу.

По думите на Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал, предлаганите промени крият много опасности за всички граждани, а не само за бизнеса. Нотариусите се контролират от Министерство на правосъдието, а адвокатурата не. "Може да се случи така, че да осъмнете с продаден апартамент", каза той и допълни, че това може да се случи и сега, но по-трудно. Освен това Васил Велев беше категоричен, че гражданите и бизнесът ще бъдат затруднени ненужно при взаимодействията си с администрацията. Нищо не налага гражданите и бизнесът да бъдат представлявани от адвокати, когато те нямат нужда от това.

Позицията на адвокатите беше изложена по време на разговор в студиото на "Денят започва" на 16 април.

Красимир Катранджиев подчерта, че не е съгласен с позицията на адвокатите, че ще имат възможност да правят елементарни заверки. Той не се съгласи с това понятие и беше категоричен, че говорим за отговорност, която е регламентирана в закона. Нотариусът е орган на публична власт, обясни той и не се съгласи с аргумента на адвокатите, че така ще помогнат на жителите на малките населени места, където няма нотариуси, като обясни, че там има съдии по вписванията или пък тази дейност се извършва от кметовете.

Видеото може да видите [тук](#).

Българско национално радио

✓ Предстои въвеждане на едnodневни трудови договори

Коментира в предаването "Преди всички":

Васил Велев - председател на Асоциацията на индустриалния капитал, заяви: В завод "Миджур" работниците имаха трудови договори, но това за съжаление това не ги спаси. Сам по себе си трудовият договор не е достатъчен, за да се предпазим от инциденти. Очевидно трябва да се усили контролът в такива рискови дейности, а криминализирането на работа без трудов договор може да остави реколтата на полетата. Ще затрудни наемането на сезонни работници. Трябва да се намери мярката кога един труд е сезонен, кога е инцидентен и кога - не.

Трудовите злоупотреби намаляват в годините, но все още размерът им е значителен. За нас ваучерите са изход в уреждане на правния статус на сезонните работници.

Председателят на УС на Националното сдружение на градинарите Марияна Милтенова коментира предстоящото въвеждане на едnodневни трудови договори. Настояваме тези хора да излязат на светло. Но те отказват да подписват договори, защото губят социални помощи. Но ние сме уязвими от закона. Предложението е да се влиза в затвора, ако се намери работник без трудов договор. Сега глобата е 15 хиляди лева за един работник. Смятайте в една градина колко работници има. Никой земеделски производител не може да плати такава глоба. И как ще бъдат отчитани едnodневните трудови договори?

В България производителите на плодове и зеленчуци са около 200 хиляди, а тези, които наемат работна ръка, са около 100 хиляди. Не всички ще се възползват от новата система през първата година. Искаме да започне сега от началото на сезона, но това е трудно, защото се налага промяна на няколко закона.

Интервюта с г-н Васил Велев можете да чуете от звуков файл [тук](#).

✓ АИКБ за Закона за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата

По повод внесения в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, предизвикал нееднозначна обществена реакция, Асоциация на индустриалния капитал в България изразява своите сериозни резерви и притеснения от възможните неблагоприятни последици от отделни предлагани промени за бизнес средата и инвестиционната активност като (по хронологичен ред):

1. Разширяване на съществуващите ограничения за адвокати за участие в органите за управление на компаниите. Действащата редакция на закона предвижда забрана да бъде вписано като адвокат лице, което е търговец, управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество. Тази рестрикция е спорна по отношение на конституционосъобразност и неприемлива като последици. С предлаганите с § 4 от законопроекта изменения и допълнения се цели допълнително разпростиране на посочените ограничения и по отношение на членове на съвети на директорите на акционерни дружества. За нас това представлява недопустимо ограничение по отношение на юристи, заемащи такива длъжности, необосновано налагане на ограничения в правото на избор на кариерно развитие и безсмислено ограничаване на възможностите на предприемачите и инвеститорите при подбора на членове на съветите на директорите на акционерните дружества.

2. Разширяване на правата на адвокатите по отношение на правни и фактически действия. Неизчерпателното, но много подробно определяне на адвокатската дейност създава на практика необходимост от ползване на адвокатски услуги за дейности, за които понастоящем това не се налага, доколкото същото се извършва от счетоводни предприятия, юристи, които не са вписани като адвокати и други лица със съответната компетентност. Новото законодателно решение в този смисъл ще натовари с допълнителни разходи бизнеса и гражданите.

3. Разширяване на правата на адвокатите по отношение на удостоверителни функции. Предоставянето на удостоверителни функции на адвоката не отчита спецификите на уредбата на тази материя в нашето законодателство и установената традиция - тези функции да се предоставят на лица с нотариална правоспособност и дейност, регулирана от специален закон. Има риск от злоупотреба чрез паралелно осъществяване на удостоверителни и защитни функции по един и същ казус, за целите на защитата по който, адвокатът да изготви неистински писмени доказателства.

С подобна мярка несигурността за търговския и граждански оборот ще се увеличи над 20 (двадесет) пъти.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](#)

✓ Вицепрезидентът на ЕК: Трябва да премахнем таксите за роуминг веднъж и завинаги

Днес в София се открива най-големият европейски бизнес форум за дигиталната икономика CEEDS'15 by Webit. Представители на най-големите и най-успешни фирми, млади предприемачи, инвеститори, политици и топ мениджъри от почти всички индустрии са сред трите хиляди лектори и посетители на събитието от цял свят.

Основни теми на форума са внедряването на дигиталните технологии в бизнеса, как се управлява успешен бизнес; ефективни маркетинг, реклама, продажби, иновации. Десетки инвеститори от фондове от цял свят ще се срещнат със стартиращи компании от Централна и Източна Европа и ще обсъждат възможности за инвестиции. Специален гост на форума е вицепрезидентът на Еврокомисията по единен дигитален пазар Андриус Ансип.

CV
- От 1998 до 2004 г. Андриус Ансип е кмет на естонския град Тарту, а след това е министър на икономиката и комуникациите на Естония.

- От 2005 до 2014 г. е министър-председател на Естония. Сред най-големите му успехи е въвеждането на електронно правителство, смятано за най-добрия пример в Европа.

- През 2014 г. е избран за депутат в естонския парламент, а след това и в Европарламента в групата на либералите от АЛДЕ.

- Заместник-председател на Еврокомисията за единния цифров пазар от 1 ноември 2014 г.

- Женен, има 3 деца.

- Г-н заместник-председател, провеждате днес в София граждански диалог за бъдещето на Европа. Какви проблеми очаквате да обсъдите с българите?

- С нетърпение очаквам да разбера какво хората в България мислят за Европа и нейното бъдеще. За мен е особено интересно да обсъдим опита им с новите технологии: срещат ли трудности, когато са в мрежата, когато се опитват да пазаруват или да общуват с държавната администрация през интернет? Смятат ли, че личните им данни са достатъчно защитени? Всички тези въпроси са важни за мен, но също ще обясня какво смятаме да направим, за да създадем единен цифров пазар, и как той ще донесе конкретни ползи за хората и бизнеса, особено за малките компании.

България има голям потенциал и би трябвало да се възползва максимално от цифровите технологии. Почти 70% от българските домакинства имат високоскоростен широколентов достъп до интернет, докато в ЕС такъв имат само 62%. Все повече българи редовно използват интернет - 54% през 2014 г. Този процент все още е нисък, сравнен със средния за ЕС (75%), но се забелязва напредък в сравнение с 2013 г. Трябва да се направи повече за цифровите обществени услуги, за достъпа до широколентов интернет в селските райони и за електронната търговия. Напредък в тези области заедно с подобряване на дигиталните умения на хората значително ще допринесе за развитието на цифровата икономика на България. Надявам се да говорим по тези въпроси в София и че хората ще се включат в дебата и онлайн с въпроси в твитър например.

- Отговаряте за единния цифров пазар. Визията на Еврокомисията е, че всички свободи на него трябва да станат "цифрови" през следващите години. Кои ще са те?

- Според нашата визия единният цифров пазар е място, в което хора, стоки и услуги могат да се движат свободно; в което всеки има достъп и може да върши работата си онлайн през границите напълно лесно, безопасно и сигурно; в което има честна конкуренция независимо от националност и място на пребиваване, и всичко това е базирано на ясна правна основа. Но все още има твърде много бариери и ограничения, които спират развитието ни. Защо не можете да имате достъп до музика, филми или други онлайн услуги, за които сте си платили във вашата страна, когато пътувате до друга държава в ЕС? Когато си купите нещо от уебстраница в друга страна от ЕС, защо струва толкова много да ви доставят пакета до вкъщи? Хората и бизнесът са изправени пред безкрайни пречки, когато извършват дейност в интернет. Повечето от тези пречки вече са премахнати от реалния единен пазар на ЕС. Защо съществуват още в интернет? Всичко, което е възможно в реалния пазар, трябва да е възможно и в дигиталния.

- Бяхте премиер на Естония, която е пример в ЕС със своето електронно правителство. Ние говорим много за електронно правителство и цифрови услуги, но все сме години назад. Какъв е вашият съвет?

- Да, това е една от областите, в които смятам, че има голям потенциал за България. За съжаление, днес България е едва предпоследна по отношение на интернет потребителите, които попълват и подават формуляри онлайн. Само 13% от гражданите използват онлайн формуляри. Това означава, че вместо това те се редят на опашки, попълват безкрайни хартиени документи, плащат такси за ненужни печати, докато всичко това може да се свършва без загуба на време и пари, много по-ефективно с едно кликуване на мишката. Знаем, че българското правителство работи усилено, за да се подобри това. Една добра първа стъпка е стратегията, която България прие тази година: около 118 млн. евро от европейските фондове ще бъдат инвестирани в модернизацията на публичната администрация.

Надявам се, че всички партньори, правителство и бизнес в България поставят електронното правителство като приоритет №1. Това означава постигане на повече доверие, прозрачност и ефективност, а също така намалява бюрократичните ограничения и разходи. И тук говоря от опит - електронното правителство е реалност в Естония. Цифровите подписи се смятат за равностойни със собственоръчните. В Естония гражданите могат да гласуват и да подават данъчните си декларации онлайн. Системата е проста и сигурна. Естония използва единна методология за самоличност във всички сектори - от банките до болниците. Това, което се случи с "е-Естония", е, че се постигна безпрецедентно ниво на прозрачност и достъп до услуги. Това доведе до важни подобрения в здравните и образователните услуги, защото хората сега имат много по-лесен достъп до тях.

Да вземем например т.нар. принцип "веднъж завинаги", който означава, че гражданите и предприятията няма нужда да дават своята информация повече от веднъж на държавата. Това е нещо просто и в същото време то води до по-голяма съвместимост между системите. Защото това е един много важен елемент: системите трябва да могат да "си говорят" както в отделна страната, така и през границите. И това е един много важен аспект от нашата стратегия за единния цифров пазар.

- ЕС планира да премине към изцяло електронни обществени поръчки от октомври 2018 г. Отчетохте бавен напредък в много страни. Как е в България?

- България започна прехода към електронни обществени поръчки, който според законодателството на ЕС трябва да завърши до октомври 2018 г. Българската система вече дава възможност за онлайн достъп до обяви за търгове и тръжни документи. Но въпреки че българското правителство работи по това, все още не е реалност възможността участниците в търга за обществената поръчка да подадат офертите си онлайн. ЕК оказва подкрепа на България в преминаването към електронни обществени поръчки. Това се прави например през нашите структурни фондове, които финансират проекти за взаимносвързаност и общи стандарти. Това е една уникална възможност да се модернизират обществените поръчки, да станат по-прости, по-бързи и без бюрократичните ограничения.

- Използва ли бизнесът в ЕС напредналите цифрови технологии? А компаниите в България?

- Картината е различна в различните части на ЕС. Но забелязваме, че по-малките европейски компании са изправени пред бариери в електронната търговия: само 15% от малките и средните предприятия (МСП) продават онлайн, а само половината от тях продават през граница в други страни от ЕС. В България ситуацията е още по-тревожна: едва 5,5% от българските МСП продават в интернет и само 2% продават онлайн в други страни от ЕС. Тук има огромен потенциал за българските компании, който към днешна дата остава неизползван, защото малките компании просто нямат средствата да наемат адвокати, които да адаптират техните договори и онлайн платформи за търговия към правната ситуация в останалите 27 държави членки. Вместо да платят около 9000 евро - 18 000 лв., за да се нагодят към регулаторната рамка в нова страна, компаниите просто решават да останат затворени в пазара на собствената си страна.

Това е нещо, което искаме да променим с нашата стратегия за единния цифров пазар. Искаме да подпомогнем трансграничната електронна търговия, особено за МСП, чрез хармонизирани потребителски и договорни правила и с много по-ефективни и евтини доставки на пратки.

Искаме също да насърчим бизнеса да се възползва от цифровите технологии, за да подобри своята ефективност и производителност, както и да достигне до повече клиенти. По-малко от 9% от българските предприятия използват електронни фактури и само 6% т.нар. облачни услуги.

- Ако трябва да определите три приоритета за единния цифров пазар, кои ще са те?

- Всъщност ние имаме точно три приоритетни области. На първо място трябва да доизградим единния пазар в света на интернет. Това означава да осигурим хората да имат достъп и да използват цифрови стоки и услуги през границите, а предприятията да имат по-малко пречки, когато продават стоките си в други страни от ЕС. Ще модернизирате например правилата на ЕС за авторските права и ще подпомогнем електронната търговия през граница. Важно е да се справим с т.нар. гео-блокиране: твърде много европейци не могат да използват онлайн услуги, които са налични в други страни от ЕС, без никакво оправдание или пък са пренасочвани към местен магазин с много различни цени. Ще опростим също правилата за ДДС, за да дадем тласък на бизнес дейностите през граница, особено за МСП. Високата цена и сложността да се бориш с данъчните правила в чужбина са сериозен проблем за МСП.

Второ, трябва да установим точните правила и условия за играчите на пазара - както традиционни, така и новопристигащи. Всички цифрови услуги, приложения и съдържание зависят от високоскоростния интернет и сигурни мрежи - животворния еликсир на новаторските цифрови услуги. За да насърчим инвестициите в инфраструктура, ще преразгледаме настоящите правила за телекомуникациите и медиите, за да ги направим по-пригодени към новите предизвикателства. Ще осигурим също така по-добра координация между страните членки за честотния спектър - както за ефира, така и за интернет.

И на трето място трябва да се справим с проблемите, свързани с данните, уменията и общите стандарти. Искаме да помогнем на промишлеността да възприеме новите технологии като обработката на голи количества данни и т.нар. облачни услуги и да управлява прехода към умни промишлени системи. А гражданите трябва да могат да се възползват изцяло от взаимносвързаните електронни услуги - от електронно правителство до електронно здравеопазване, и да развиват своите цифрови умения, за да използват възможностите на интернет и да увеличават шансовете си за намиране на подходяща работа.

- Казвате, че има пряка връзка между единния цифров пазар и единния телекомуникационен пазар. За какво преговаря ЕК с телекомите в момента?

- Единният телекомуникационен пазар е крайъгълен камък на единния цифров пазар. Сега преговаряме с Европейския парламент и със Съвета на ЕС за важните правила за телекомуникационния сектор. Трябва да стигнем до споразумение възможно най-скоро - и това споразумение трябва да е амбициозно.

Моята позиция е ясна: на първо място трябва да премахнем таксите за роуминг веднъж и завинаги. Нека да не разочароваме гражданите, които очакват да не бъдат наказвани в сметките си затова, че използват мобилните си телефони или таблетите си в чужбина. Второ, необходими са ни силни правила за мрежова неутралност, които защитават правата на европейците на незатормозен достъп до интернет. Потребителите не трябва да бъдат несправедливо блокирани или забавяни, когато използват интернет. Доставчиците на съдържание и приложения трябва да могат да предлагат продуктите си без дискриминация.

Трето, трябва ни повече координация за честотния спектър. Радиовълните не признават граници – няма смисъл да има 28 различни подхода в тази област. Колкото по-разделен е радиочестотният спектър, толкова по-малко е ефективен. Необходимо ни е радиочестотният спектър за нашата цифрова икономика да расте с развитието на “интернет на нещата” и 5G, следващото поколение мобилни комуникации.

- По ваше мнение техническият прогрес създава или унищожават работни места? Трябва ли хората да се страхуват за работата си?

- Никой не трябва да се страхува от цифровата икономика. Точно обратното – тя предлага огромен потенциал за създаване на работни места и растеж.

Четох наскоро едно глобално изследване за МСП например, което показва, че 2,6 работни места се създават за всяко, което се губи.

Никой не създава повече работни места от проходащите и младите компании в цифровия сектор. Точно за това всичко, което правим за единния цифров пазар, е насочено да подпомага стартиращите компании – да им се помогне да развият дейността си, да излязат извън националните граници и да се възползват максимално от единния европейски пазар.

Да направим малките големи. Това е основната задача на единния цифров пазар.

✓ БНБ: Българските банки са чисти от гръцки риск

В българската банкова система, включително и сред българските банки с гръцки акционери, няма експозиции към гръцки риск. Това заявиха вчера от БНБ пред “24 часа”. Нито т.нар. гръцки банки, нито които е да било други трезори, които оперират в България, имали каквито и да било експозиции към Гърция, които биха се оказали проблемни при евентуално излизане на южната ни съседка от еврозоната, или ако проблемът с ликвидността на банките в нея продължи по-дълго, категорични бяха вчера от централната банка.

Поради тази причина на нито един трезор не се налагало да продава гръцки ценни книжа, облигации или да изтегли депозити. Към днешна дата няма нито един трезор с експозиции както към Гърция, така и към други субекти.

Така от БНБ опровергаха медийни публикации, според които “банките с гръцка собственост, работещи в България, са били посъветвани от БНБ още преди месец да изчистят портфейлите си от ценни книжа и депозити, които биха донесли загуби, ако Гърция напусне еврозоната”.

От централната банка уточниха също, че още от началото на кризата в Гърция от 2012 г. БНБ е предприела съответните действия и така към днешна дата, както “гръцките банки”, така и всички останали трезори са напълно оперативни

независими и нямат инвестиции както в гръцки суверенен дълг, така и пласмент на депозити в групи, контролирани от "майките". Освен това консолидиращ надзорен орган на гръцките банки е ЕЦБ, припомниха от БНБ.

От централната ни банка уточниха за "24 часа" също, че следят с внимание диалога на Гърция с държавите от Европейския съюз и активно участват в него. И добавиха, че не намират за уместни каквито и да било излишни коментари по тази тема.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Източването на милиарди чрез инвалидни пенсии остава

Социалният министър Ивайло Калфин обеща решение, но не каза кога

Решението на проблема с огромния брой фиктивни инвалидни пенсии, чрез които се източва системата, няма да намери място в пакета от мерки, който ще бъде внесен за одобрение в Министерския съвет в началото на следващия месец. Това стана ясно от думите на вицепремиера и социален министър Ивайло Калфин. В края на миналата седмица той представи промените в Кодекса за социалното осигуряване (КСО), свързани с ранното пенсиониране в силовите ведомства. Инвалидните пенсии са един от най-тежките проблеми на системата - почти един милион получават, а разходите за тях надхвърлят 1.36 млрд. лв. годишно.

За да се намали фиктивният им брой, министър Калфин има идея след медицинската експертиза, давана от ТЕЛК, да се минава и през втора комисия, съставена от лекар, социален работник, както и от представители на НОИ и агенцията по заетостта. "За да не забавим всичко, което до момента сме направили, предпочитам да спазим поставения срок и до лятото да сме приключили темата с пенсионната система. Успоредно с това ще работим и по темата, свързана с инвалидните пенсии", каза Калфин. Според него създаването на подобна комисия изисква разписването на определени стандарти и промяна в няколко закона, което изисква допълнително време. Социалният министър отказа да се ангажира с конкретен срок за приемането на така необходимите мерки срещу източването на пенсионната система. На въпрос дали е възможно да се случи до края на тази година Калфин отговори: "Не съм най-добрият експерт в тези стандарти. А основата за работата на втората комисия са именно те."

Големият брой и разход

Фиктивните пенсии, раздавани на база намалена работоспособност, са основен проблем за стабилността на пенсионната система. Данните на НОИ показват, че общият брой на пенсиите, отпуснати през 2014 г. на основание намалена трудоспособност, са над 907 хиляди. Това е струвало на НОИ около 1.36 млрд. лв. през миналата година при общо разходи за пенсии от над 8 млрд. лв. Естествено, част от хората наистина са извън пазара на труда по медицински причини, но за по-голямата това е лесен източник на доход и път към излизането в пенсия.

По думите на министър Ивайло Калфин половината от новоотпуснатите през 2014 г. пенсии са инвалидни. Това надхвърля данните на НОИ за 30%. "Броят на пенсиите по инвалидност се увеличи, когато расте безработицата", каза министърът в интервю за bTV, като според него това показва ясно, че голяма част от хората ползват тези средства не защото имат увреждания, а защото им са необходими допълнителни пари.

Трудно разбирателство

"Всички са съгласни, че ако не пипнем нищо, няма да може да увеличим пенсиите", коментира социалният министър, който имаше предвид цялостната промяна на пенсионната система. Най-голям консенсус има именно по темата с инвалидните пенсии. Проблемът е признат както от участниците в тристранката, така и от всички експерти. Въпреки това обаче тази най-належаща мярка се оставя за накрая.

Една от основните причини е, че има сериозно разминаване във вижданията между социалния министър и здравния министър Петър Москов. Още когато темата с инвалидните пенсии стана актуална в началото на тази година, здравният министър заяви, че ТЕЛК-овете трябва да бъдат закрити, а експертизата да се дава от лицензирани лекари, които да поставят диагнозата. След това социални работници да преценяват на тази база кой от какви социални придобивки има нужда. Това беше отхвърлено категорично от вицепремиера Калфин. Според него социалните работници нямат капацитета да преценят от каква помощ има нужда човек на базата на медицинската експертиза.

Министър Калфин заяви в петък, че има сформирана работна група, в която участват представители на двете министерства. "Основната идея е да се прави индивидуална оценка и да се преценява какво може да работи всеки човек. Това обаче предполага да се изработят стандарти и в тази връзка работим с Министерството на здравеопазването", каза Калфин. В началото на март, когато правителството обяви своите предложения за промяна в КСО, министър Калфин заяви, че "предстоят разговори със здравния министър Петър Москов". Това предполага, че такива не са водени между януари и март, когато уж бяха най-интензивните разговори за оптимизацията на пенсионната система. Резултатът до тук: сигурно е, че правителството иска да вдигне осигуровките, а привилегиите за ранно пенсиониране на военни и полицаи и инвалидните пенсии ще се мислят, но друг път.

[Вестник Сега](#)

✓ Мудното правосъдие струва все по-скъпо на бюджета

100 хил. лв. месечно костват бавните процедури, но сумите може да скочат двойно спрямо 2014 г.

Обезщетенията за мудро правосъдие излизат все по-солено на бюджета. Това се разбира от справката за сключените през първите три месеца споразумения, по силата на които държавата се задължава да плати обезщетения. До края на миналия месец те са на обща стойност 276 340 лв., което значи по около 100 хил. лв. месечно. Сумата е записана в проектопостановление на Министерския съвет, качено на сайта на правосъдното ведомство. С него министър Христо Иванов настоява правителството да му разреши да изплати парите.

Сумата в края на първото тримесечие показва сериозно увеличение на средствата по това перо. За цялата 2014 г. държавата е изплатила 620 374 лв., с които са компенсирани както физически, така и юридически лица. Само за първите три месеца обаче са натрупани почти половината от миналогодишните пари. Ако темпът се запази през цялата 2015 г., това ще означава двойно повишение на парите за обезщетения.

Механизмът за изплащането им бе въведен през 2012 г. под натиск от Страсбург. Дотогава българските граждани се жалваха пред Европейския съд по правата на човека, а бюджетът трябваше да плаща по стотици осъдителни решения. Преди три години бе въведен таван на обезщетенията до 10 хил. лв. с обяснението, че средният размер на присъжданията от Страсбург суми, е 6 хил. лв. Данните от миналата година сочат, че максимална компенсация е присъждана само на четирима души - две жертви на изнасилване, чието дело се е точило 15 години, както и за двама подсъдими за същото престъпление, но по друго дело.

Компенсация за бавно правосъдие могат да поискат както съдени и разследвани, така и жертви на престъпления. Жалбите се разглеждат в 6-месечен срок от Инспектората на Висшия съдебен съвет, но последна дума има правосъдният министър. Той може да отхвърли искането, но само в два случая - ако се установи, че продължителността на делото не надхвърля разумния срок, или ако се окаже, че забавянето се дължи на искащия обезщетение или негов адвокат.

Стотиците хиляди левове за бавно правосъдие, които изтичат от бюджета ежегодно, не са единствените средства, плащани от държавата заради грешките на собствените й институции. Много по-сериозни суми се присъждат по делата по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ). Само за десетте месеца от януари до ноември 2013 г. съдебната власт дължи над 3.8 млн. лв. Година по-рано обезщетенията са 3.6 млн. лв., през 2011 г. - отново 3.6 млн. лв. В тези случаи обаче процедурата е по-различна. Бавното правосъдие се компенсира с административна процедура чрез Инспектората и с решение на министъра, а по механизма на ЗОДОВ се минава през съдебно дело. Законът казва, че държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от дознанието, следствието, прокуратурата и съда от незаконно задържане, обвинение в извършване на престъпление, осъждане, изпълнение на наложено наказание над определения срок или размер, използване на специални разузнавателни средства.

Когато определят размера на обезщетението, съдиите, които гледат дела по ЗОДОВ, трябва да вземат предвид тежестта на повдигнатите обвинения, колко време е продължило наказателното преследване, дали човекът е бил в ареста и за колко време, как се е отразил процесът върху физическото и психическото му здраве и върху взаимоотношенията му с близките му. Зависи и дали делото е било с обществен отзвук.

✓ **Корупцията остава основна пречка пред реформите**

83% от българите смятат, че правителството се проваля в политиката по доходите, изчисляват социолози

Корумпираността на властта продължава да се приема от българите като основно препятствие пред осъществяването на необходимите реформи и причина за липсата на добро управление. Това сочи последният сондаж на "Алфа Рисърч", направен между 7-15 април. За периода от 1999 г. досега споделящите това мнение остават около 45-46% от анкетираните. Рязко нараства делът на тези, които смятат, че провалите на правителствата за това време се дължат на непрофесионализма на хората, заемащи ръководни постове (от 28 на 40%). От 18 на 34 процента се увеличават българите, които виждат причината в липсата на желание и политическа воля да се извършат действителни реформи. В същото време все по-малко стават хората, които са склонни да отдават проблемите на международни кризи (от 44% през 1999 г. на 14% сега) и на обективни трудности вътре в страната (от 55 на 22 на сто). "Обръщането на фокуса в обществените нагласи - от обективните трудности към субективната воля на управляващите, е ясен индикатор, че "ножът е опрял до кокала" и нищо по-малко от решителни действия и видими резултати няма да удовлетвори очакванията от властта и управлението", заключават социолозите.

Недоволството си проличава ясно в оценките на общественото мнение за политиките на настоящото правителство на Бойко Борисов, които до една получават над 50% неодобрение. Водеща в това отношение е политиката по доходите, от която недоволствени са 83 на сто от участниците в проучването. След това идват социалната и здравната политика с по 73% недоволни, следвани близко от икономическата и образователната с по 70%. Изключително високи остават и нивата на неодобрение към политиката по сигурност и вътрешния ред (66%), земеделието (66%) и екологията (65%). Дори работата по инфраструктурата, където кабинетът "Борисов" традиционно най-много се старее, се оценява като неуспешна от 50 на сто от респондентите.

Като цяло отрицателното мнение за правителството бележи ръст от 36 до 40 процента, а доверието към него остава на ниското ниво от 23% от началото на годината. Най-твърдите му поддръжници са избирателите на ГЕРБ - 52 на сто от тях продължават да го подкрепят, докато сред Реформаторския блок и АБВ симпатизантите му са около 25 на сто. Най-недоволствени от кабинета са избирателите на Патриотичния фронт - 43%.

-----НАГЛАСИ

ГЕРБ продължава да държи челото в класацията на електоралните нагласи с 22.4%, следвана от БСП (10.2%) и ДПС (7%). Известен ръст отбелязва ПФ (от 5.1 до 5.7%), а при РБ е налице слаб спад (от 6.5% на 5.8%). "Липсата на силно алтернативно лидерство не позволява възникването на по-силен протестен потенциал, независимо от запазващите се високи нива на критичност към работата на държавните институции и към икономическата ситуация в страната. Потенциален риск би дошъл основно от радикални популистки проекти, експлоатиращи и генериращи вътрешна или външна несигурност", смятат от "Алфа Рисърч".

-----КТБ

Казусът с КТБ е сред актуалните примери за силна обществена нетърпимост към всякакви опити за "замитане на следите" и задкулисно преразпределяне на икономически активи. Огромното мнозинство от 83% от българските граждани възприемат оповестената преди време сделка за продажба на активи от близки до Цветан Василев фирми на

регистрираната в Люксембург компания LIC33 като недопустима и смятат, че тя не трябва да се реализира, тъй като ще ощети както тях самите (68%), така и държавата (68%).

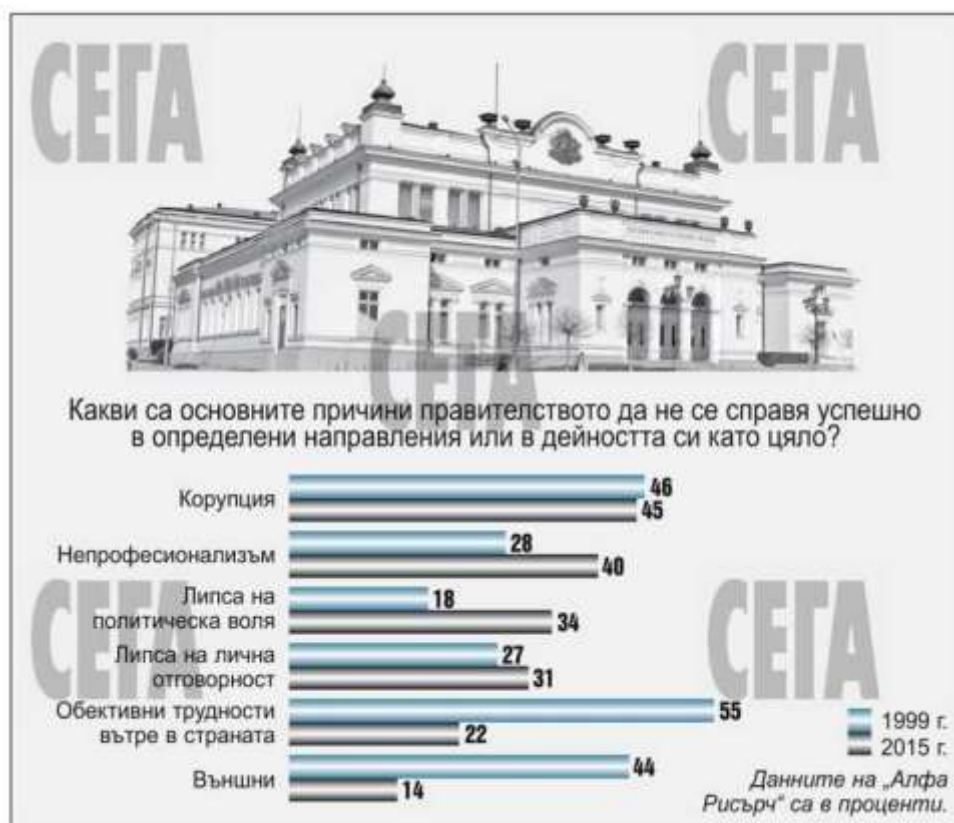
СТЪЛБЧЕТА

Какви са основните причини правителството да не се справя успешно в определени направления или в дейността си като цяло?

1999 г. 2015 г.

Корупция	46	45
Непрофесионализъм	28	40
Липса на политическа воля	18	34
Липса на лична отговорност	27	31
Обективни трудности вътре в страната	55	22
Външни	44	14

Данните на "Алфа Рисърч" са в проценти.

✓ Улеснява се достъпът до здравните досиета на пациентите

Кодовете ще се раздават от личните лекари

Значително улеснение за получаване на кодовете за достъп до персоналното здравно досие на всеки пациент предвиждат промени в Закона за здравното осигуряване, предложени от депутатите от ГЕРБ Семир Абу Мелих и Димитър Петров. Според текстовете здравната каса ще трябва да раздаде на личните лекари кодовете на всички техни пациенти, а здравноосигурените ще могат да си ги получат от джипито. В момента т.нар. уникален код за достъп се издава единствено в районните здравни каси срещу лично подадено заявление.

Кодът е 10-цифрен и дава достъп до личното здравно досие на притежателя си. В него са въведени данните за избор на личен лекар, извършените и отчетени на името на пациента дейности от лекари и болници, отпуснатите му лекарства. Тъй като това са лични данни, НЗОК предоставя кода по усложнен ред, благодарение на което от април 2013 г., откакто услугата е достъпна, досега издадените кодове са едва 30 411. От друга страна, касата разчита и на контрол от страна на пациентите, които могат да видят в личното си досие дали на тяхно име не е отчетено лечение, каквото не са получавали.

Депутатите от ГЕРБ предлагат кодът да се дава от личния лекар на хартиен носител в запечатан плик и срещу разписка, а в срок до 3 месеца от влизането на поправките в сила касата следва да разпрати кодовете до всички лични лекари. Те предлагат и разширение на функциите на кодовете - през тях да могат да се подават и жалби до НЗОК, ако пациентите са недоволни от лечението си в болница, и отново през личното си досие да получават и отговор за резултатите от проверката. Ако 10% от преминалите през дадена болница в рамките на 1 година подадат основателни жалби, касата да спира договора си с това лечебно заведение, предлагат още народните представители.

Двамата депутати предлагат и повече прозрачност в работата на здравната каса - тя да бъде задължена по закон да "публикува ежемесечно и годишно размера на изплатените средства към всеки един договорен партньор". В момента касата отказва информация за изплатените пари на болниците и за лекарства, оправдавайки се с търговската тайна.

Не е ясно дали част от предложенията от страна на Семир Абу Мелих не противоречат на етичните правила на парламента, тъй като той е собственик на частна болница.

Подобно предложение има и от опозицията - Емил Райнов от БСП иска законът да задължи касата да обявява в сайта си до 3-то число на всеки месец всички свои плащания и за каква точно медицинска дейност и лекарства са извършени. Той предлага и пълните стенографски протоколи от заседанията на Надзорния съвет на НЗОК, на които често се вземат решения за разпределение на пари, също да се качват на сайта на касата заедно с решенията на надзора.

РЕФОРМА

БСП и ДПС предлагат да отпадне най-спорната промяна в закона - разделянето на пакета на здравната каса на основен и допълнителен, като идеята е за допълнителния да се отпускат по-малко пари и там да се формират листи на чакащи. Предложението на вносителя - Министерския съвет, е с наредба на здравното министерство да се определя кое заболяване къде ще попадне. Затова от АБВ и Патриотичния фронт искат съдържанието на пакетите да се опише в закона и заплашват, че ако това не стане, няма да подкрепят текста на вносителя. От ГЕРБ още не са обявили кое точно предложение ще подкрепят.

От Реформаторския блок предлагат здравни вноски да се дължат за последните 5 г., а не както искаше министър Петър Москов - от 2000 г. до сега.

✓ Калфин иска по-високи глоби за наети без трудов договор

Близо 2400 са хванатите нарушения от инспекторите по труда за м.г., санкцията е до 15 хил. лв.

Глобите за работодателите, които наемат работници без трудов договор, да бъдат завишени, а работодател, който наеме служител без трудов договор и той загине, да влиза в затвора. Това са мерките, за които настоява социалният министър Ивайло Калфин по повод поредния трагичен инцидент наскоро с четиримата загинали работници в срутилия се хотел в "Слънчев ден".

И в момента глобите за работодателите, които наемат без договори служители, са сред най-високите в кодекса - между 1500 и 15 000 лв. В НК има и текстове, които предвиждат затвор до 3 г., когато някой изложи на опасност живота или здравето на трудещите се.

Според данните на трудовата инспекция този вид нарушения намаляват. Ако през миналата година инспекторите са установили 2381 работници без трудов договор, то през 2013 г. броят им е бил повече - близо 3000. За първите три месеца на тази година са хванати 523 наети без трудов договор, показва справка, изготвена за "Сега". "Контролът обаче има и превантивен ефект, тъй като след наши проверки работодатели обявяват трудови правоотношения от датата на проверката и за други работници, които не са били установени на работното място. А след обявени кампании масово се сключват договори от датите на старта им", коментират от ГИТ. Според инспекцията смъртните инциденти с лица без сключени трудови договори са единични и най-често са в секторите "Строителство", "Селско стопанство" и "Дървообработване".

РЕФОРМА

Калфин е оптимист, че предлаганият пакет с мерки за пенсионната реформа ще бъде подкрепен и от опозицията, защото по думите му тя ще намери 90% от своите идеи в тях. "Няма да е честно за хората, ако не го признаят", каза министърът. От БСП обаче вече се обявиха против реформата. Амбицията на кабинета е до лятната ваканция на депутатите промените в Кодекса за социално осигуряване - за увеличаване на стажа и възрастта за пенсия, за ръст на осигуровките, за въвеждане на минимални години за пенсиониране на военни и полицаи - да бъдат приети. Отново ще бъде отложена обаче реформата в ТЕЛК-овете. Калфин настоява за втора експертна комисия, която след медицинската експертиза да преценява за всеки човек поотделно какво може да работи. "Броят на пенсиите по инвалидност се увеличават, когато се увеличава безработицата", коментира Калфин. По думите му въвеждането на втора комисия няма да доведе до усложняване на процеса, защото такава била практиката в Европа. Тя ще даде възможност на хората с увреждания да не се затварят у дома и да разчитат на държавна помощ, а да бъдат пълноценна част от обществото. А парите ще бъдат пренасочени към най-нуждаещите се.

✓ Фондът Агро Финанс се готви за ликвидация заради Закона за земята

Мажоритарният собственик на един от най-големите собственици на земя у нас - Агро Финанс АДСИЦ - Агрион Инвест, предлага дружеството да бъде обявено в ликвидация. Причина за това е забраната за търговските дружества с чуждо участие - от страни извън ЕС или от офшорни зони - да притежават земеделска земя. След 1 май те трябва да бъдат глобявани с по 100 лева на декар, а три месеца по-късно санкцията се утроява. Това става ясно от предложени точки към общото събрание на акционерите на Агро Финанс, свикано за 4 май 2015 г., които Investor.bg разпространи вчера. От дружеството потвърдиха пред "Сега", че мажоритарният собственик е предложил ликвидация, но отказаха допълнителен коментар.

С приетите правила в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи се предвижда и борсовите дружества, каквито са АДСИЦ, да дължат глоби, дори и ако имат само един чужд акционер. Те обаче не могат да контролират състава на акционерите си. Именно заради правилата за собствеността върху земята в края на март ЕК започна среща България, Литва, Словакия и Унгария наказателна процедура. Българският закон, освен забраната за чужденци и за офшорки, въведе и правилото, че земя могат да притежават само лица, които са живели у нас поне 5 години.

Предложението за ликвидация на един от големите играчи на пазара, който притежава около 140 000 декара, се прави въпреки готвени законови промени. Преди месец депутати от Реформаторския блок предложиха публичните дружества

да бъдат изключени от санкциите. Поправката е записана в преходните и заключителните разпоредби на Закона за пазара на финансови инструменти. Предложението беше прието от парламентарната комисия по бюджет и финанси, но все още не е минало през пленарна зала.

Утре предстои комисията по земеделие в парламента да разгледа още едно предложение, свързано с проблемния закон за земята. Румен Христов от Реформаторския блок предлага глобите да бъдат налагани от 1 октомври 2015 г., а не от 1 май. Идеята на депутата е така да се осигури възможност за реакция на страната ни за нови промени в закона, за да се избегне санкцията от ЕК.

✓ ЕРП-тата пак ще възлагат поръчки на свои фирми без търг

Проектът на новия ЗОП не казва и дума за подаването, разглеждането и оценката на офертите

Новият закон за обществените поръчки ще обърне наопаки куп досегашни практики. Но това ще стане чак след като излезе правилникът към него. Самият закон вероятно ще заработи от догодина.

Електроразпределителните предприятия (ЕРП) отново ще могат да възлагат поръчки за доставка на стоки и услуги на свои дъщерни фирми без конкурс, въпреки че правителството заклеми тази практика и обяви, че ще я ограничи. Такива промени обаче няма записани и в проекта за нов Закон за обществените поръчки (ЗОП), в който са отразени 4 евродирективи.

Проектът предвижда изцяло нов ред за възлагане и оценка, като се допуска първо да се отворят ценовите оферти, а после да се гледа самата документация. Основните разпоредби обаче са оставени за доуточняване в правилник към закона, който тепърва ще се пише. Също в правилник ще се доуточнява и редът за т.нар. инхаус поръчки, според които държава, общини и фирми могат да ги възлагат на свои предприятия без търг. Това е разрешено в ЕС, макар у нас практиката да е изключително спорна.

"ЕРП-тата и сега твърдят, че не възлагат на дъщерни фирми поръчки, но все пак такава възможност има. В лицензионните договори няма клауза, която да засяга този въпрос", обясни за в. "Сега" председателят на енергетиците в КНСБ Божидар Митев. Според зам.-председателя на БСК Камен Колев не трябва свързаните с възложителите лица да кандидатстват по поръчките, защото са в конфликт на интереси. Притеснително е освен това, че се увеличават видовете процедурите за възлагане - 13. "Това е прекалено много. Как ще се справят в една по-малка община например", коментира той. И предложи да се създаде звено към Министерския съвет, което да се занимава с възлагането. "Общините например ще мотивират нуждата от провеждането на такава поръчка, но тя ще се прави от експертите в това звено. По този начин ще се намалят рисковете за провал на процедурата", обясни Камен Колев.

Новият проект предвижда подаването, разглеждането, оценката на офертите, както и изборът на изпълнител да се разпишат допълнително с правилника за прилагане на закона. От Националното сдружение на експертите по обществени поръчки обаче твърдят, че това е нож с две остриета. "Причината е, че правилникът може да се изменя без проблем по което и да било време, без да е нужно да минава през Народното събрание", обясни пред в. "Сега" главният секретар на сдружението Ивайло Стоянов.

Част от разпоредбите трябва да се прецизират, смятат експерти. Един от коментарите към проекта например е за забраната фирми, които имат задължения към държавата или общината, да участват в търгове. Но според експертите за нуждите на кандидатстването може да бъде създадена нова фирма, която няма да има задължения. Затова текстът трябва да се прецизира по отношение на задължения на собственика на кандидатстващата фирма, обхващаща и други негови задължения като търговец. "Така преливаме от пусто в празно и пак най-големите длъжници на държавата ще печелят обществени поръчки, което е дискриминационно спрямо онези фирми, които са се издължили", пише в коментара.

СРОКОВЕ

Драстично намаляване на сроковете за подаване и оценка на документите предлагат от Сдружението на експертите по обществени поръчки. Идеята е всеки възложител - фирма, министерство, община, да има годишен график за обявяване на търгове, по който фирмите да се ориентират. "Когато има такива планове, те могат да проведат поръчките в срок от 10 дни например, в които да има оферти, защото бизнесът вече е уведомен", обясни Ивайло Стоянов от сдружението. По думите му идеята е в рамките на 20 дни процедурата да бъде завършена, а не това да отнема месеци, както е сега.

[Вестник Стандарт](#)

✓ България "спечелила" близо 15 млрд. лв. от членството си в ЕС

14,7 млрд. лв. е финансовото изражение от ползата на членството на България в Европейския съюз. Данните за баланса по сметката между изплатените от България вноски в бюджета на ЕС и получените от страната ни средства в периода 2007-2014 г. са предоставени с писмен отговор на финансовия министър Владислав Горанов до депутат от GERB, съобщава БГНЕС. България е внесла в бюджета на общността 6,2 млрд. лв. за 8-те години на своето членство в ЕС. От друга страна е взела 20,9 млрд. лв. Получените средства са предоставени по предприемаческите инструменти – ФАР, ИСПА, САПАРД, по европейски кохезионни и структурни фондове, по програмата за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение, по земеделския фонд за развитие на селските райони и рибарство, по преките плащания на земеделски производители и по Международния фонд "Козлодуй" за компенсиране на България за изключването на четирите блока атомната централа.

От информацията на Министерството на финансите не е ясно дали са приспаднати сумите, които България е получила, но по-късно е възстановила на ЕС под формата на "финансови корекции" по еврофондовете.

"Балансът, представен като сравнение на входящи и изходящи парични потоци, изразява единствено прякото финансово отражение. Безспорен обаче е фактът, че ползите от членството в Европейския съюз не се ограничават само до подобно

счетоводно отразяване и баланс, а включват и допълнителни положителни ефекти, каквито са икономическата интеграция, ползите, свързани с Общия вътрешен пазар (включително свободното движение на хора, стоки, услуги и капитали), политическата стабилност и сигурността", обясни финансовият министър Владислав Горанов.

investor.bg

✓ България е 6-та в ЕС по дял на ранно отпадналите от образователната система

През миналата година почти 13 на сто от учениците са напуснали училище, като сме една от малкото страни в блока с ръст на този показател

През 2014 г. България е била шеста в Европейския съюз (ЕС) по дял на ранно отпадналите от образователната система, сочат данни на европейската статистическа служба Евростат.

През миналата година почти 13 на сто от учениците са отпаднали от образователната система и в момента не учат, не се обучават, не стажуват и т. н. Спрямо 2013 г. делът им се увеличава с 0,4 процентни пункта.

Страната ни е сред малкото в ЕС, където се отбелязва ръст на отпадналите от образователната система спрямо 2013 г. Подобна тенденция е отбелязана в Чехия, Естония, Румъния, Словения, Словакия и Финландия – държавата, чиято образователна система обикновено се сочи като пример.

В Чехия например делът на отпадналите от училище за една година се е увеличил минимално – с 0,1 процентен пункт до 5,5%. В Естония ръстът е по-значителен – от 9,7% до 11,4%. В Румъния е отчетено увеличение от 17,3 до 18,1%, в Словения – от 3,3 до 4,4%, а в Словакия – от 6,4% до 6,7%.

Във Финландия отпадналите от образователната система са се увеличили с 0,2 процентни пункта за година – от 9,3 до 9,5%. Все пак делът им е по-нисък в сравнение с 2006 г., когато е достигал 9,7%. Страната цели да намали дела на отпадащите от образователната система до 8% към 2020 г.

Същевременно България е сред държавите в ЕС, които не си поставят твърде амбициозни цели за намаляване на дела на отпадащите от образователната система към 2020 г. Докато в Хърватия, Словения и Полша целта е делът на отпадналите от училище да се свие до 4-5%, у нас са заложили 11%. Изпреварват ни само Испания с цел от 15%, Латвия – 13,4%, и Румъния с 11,3%. Най-висока цел си е поставила Хърватия – 4%, следвана от Полша – 4,5%.

През миналата година Испания е била държавата в ЕС с най-висок дял на отпаднали от образователната система ученици – почти 22%. Целта на страната е този дял да се свие до 15 на сто към 2020 г.

Втора е Малта с 20,4% и цел за намаляване на отпадналите от образователната система до 10%, трета – Румъния с 18,1%, четвърта е Португалия със 17,4%, а пета – Италия с 15%. Последната се оказва, че вече е изпълнила целта си за дела на отпадналите от образователната система – към 2020 г. те трябва да са до 16%.

На другия полюс е Хърватия, за която предварителните оценки сочат, че е намалила дела на отпадналите от образователната система до под 3 на сто през миналата година.

България изостава от ЕС и по дял на завършилите висше образование. Към края на миналата година те са малко под 31% спрямо почти 38% в държавите членки. Целта ни е делът на висшистите да достигне 36% към 2020 г. спрямо 40% средно за ЕС.

Най-високи цели по отношение на висшистите си поставят Люксембург и Ирландия – делът им към 2020 г. трябва да достигне съответно 66% и 60%. Най-ниски са целите в Италия и Румъния – съответно 26% и 26,7%.

Данните сочат, че от 2002 г. насам делът на хората с висше образование в ЕС и на възраст 30-34 години се увеличава непрекъснато – от 23,6% до почти 38%. По-значителен е този ръст при жените, отколкото при мъжете. Най-висок е делът на висшистите в Литва (53,3%), Люксембург (52,7%), Кипър (52,5%) и Ирландия (52,2%), а най-нисък – в Италия (под 24%), Румъния (25%), Малта (26,6%), Словакия (под 27%) и Чехия (малко над 28%).

Същевременно делът на ранно отпадащите от образователната система намалява стабилно от 17% средно за ЕС през 2002 г. до 11,1% през 2014 г.